

Okoljsko poročanje in izkušnje EMAS preveritelja

Blanka Kaker

Ljubljana, 28.9.2019

POSLANSTVO

OCENJUJEMO IN POSREDUJEMO ZNANJE TER IZKUŠNJE

S tem prispevamo k razvoju družbe, ki bo temeljila na znanju, kakovostnih storitvah in proizvodih ter s tem zagotavljala pogoje za višjo kakovost življenja.

GLAVNE DEJAVNOSTI SIQ LJUBLJANA

IZOBRAŽEVANJE

MEROSLOVJE

VARNOST IN ELEKTROMAGNETIKA

IGRALNIŠKE TEHNOLOGIJE

OCENJEVANJE SISTEMOV VODENJA

PROTEKSPLOZIJSKA ZAŠČITA

USPOSOBLJENOST

- **11 AKREDITACIJ**
- PRIGLAŠENI ORGAN ZA **8 DIREKTIV** in **1 UREDBO**
- **NACIONALNI** MEROSLOVNI LABORATORIJ
- SODELOVANJE V MEDNARODNI MREŽI **IQNET**
- SODELOVANJE V **MEDNARODNIH SPORAZUMIH** IN **SHEMAH** ZA PRESKUŠANJE IN CERTIFICIRANJE PROIZVODOV (IECEE-CB, CB-FCS, IECEX, ETICS (EEPCA) ...)

OCENJEVANJE SISTEMOV VODENJA

- **OCENJUJEMO IN CERTIFICIRAMO SISTEME VODENJA V ORGANIZACIJAH**
- slovenska akreditacija za certificiranje po standardih **ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001, ISO 22000, ISO 13485, ISO 50001** ter **Uredbah (EU) št. 333/2011** in **715/2013**
- **akreditiran preveritelj EMAS** in TGP
- že več kot **3000 izdanih certifikatov**

**SLOVENSKA
AKREDITACIJA**
SIST EN ISO/IEC 17021
CS-001

**SLOVENSKA
AKREDITACIJA**
Uredba (ES) št. 1221/2009
SI-V-0001

**SLOVENSKA
AKREDITACIJA**
SIST EN ISO 14065
P-002

EMAS

Vzpostavitev ter certifikacija oziroma registracija sistemov ravnanja z
okoljem sodi v skupino najmodernejših posrednih mehanizmov
varovanja okolja

UREDBA (ES) št. 1221/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu
Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES)
št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES

<http://ec.europa.eu/environment/emas>

ISO 14001 + dodatne zahteve (skladnost z zakonodajo, **okoljska
uspešnost**, udeležba zaposlenih) + **okoljsko poročanje**

EMAS – “zgodovina”

**Več kot 20 let
EMAS !**

Evropska unija že od 1995 leta izvaja uredbo EMAS (Environmental Management and Auditing Scheme) – shemo ravnanja z okoljem in okoljskega presojanja.

Druga verzija uredbe je izšla leta 2001 (uredba (ES) št. 761/2001). To uredbo je Slovenija vpeljala z novim zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS št. 41/04)

Januarja 2009 je drugo verzijo uredbe nadomestila nova uredba (uredba (ES) št. 1221/2009) EMAS III, sprememba I, II in III priloge avgusta 2017 z UREDBO KOMISIJE (EU) 2017/1505 ter sprememba IV priloge decembra 2018 z UREDBO KOMISIJE (EU) 2018/2026

EMAS = okoljska odličnost

Učinkovitost (Performance)

Letne posodobitve politike, okoljskih ciljev in ukrepov za izvedbo ciljev, njihovo vrednotenje

Verodostojnost (Credibility)

Preverjanje tretje stranke, ki jamči vrednost sprejetih ukrepov in razkritih okoljskih informacij

Preglednost (Transparency)

Okoljska izjava zagotavlja obveščanje javnosti o okoljski učinkovitosti organizacije

EMAS UREDBA - PRILOGE

1. **Okoljski pregled**
2. **Zahteve za sistem okoljskega ravnanja ter dodatna vprašanja, ki jih morajo obravnavati organizacije, ki uporabljajo sistem EMAS**
3. **Notranja okoljska presoja**
4. **Poročanje o okolju**
5. **Logotip EMAS**
6. **Informacije, potrebne za registracijo**
7. **Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanje**
8. **Korelacijska tabela (uredba 761/2001 in 1221/2009)**

EMAS

Organizacije bi morale narediti in dati na voljo javnosti redne okoljske izjave, ki bi javnosti in drugim zainteresiranim stranem zagotavljale informacije o izpolnjevanju veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem in o njihovi okoljski uspešnosti.

Za zagotovitev ustreznosti in primerljivosti informacij bi morale poročanje o okoljski uspešnosti organizacij temeljiti na splošnih, za posamezno panogo značilnih kazalnikih uspešnosti, osredotočenih na ključna okoljska področja na ravni procesa in proizvoda ob uporabi ustreznih meril in lestvic. Tako bi lahko organizacije lažje primerjale svojo okoljsko uspešnost v različnih obdobjih poročanja in z okoljsko uspešnostjo drugih organizacij.

Priloga 4: Poročanje o okolju

- Okoljske informacije se predstavi na jasen in razumljiv način v elektronski ali v tiskani obliki.
- Okoljska izjava vključuje vsaj elemente in izpolnjuje minimalne zahteve, ki so navedeni v prilogi IV.
- Organizacija poroča, tako v okoljski izjavi kot v posodobljeni okoljski izjavi, o glavnih kazalnikih, v kolikor se ti nanašajo na neposredne okoljske vidike organizacije, in o drugih ustreznih obstoječih okoljskih kazalnikih uspešnosti, navedenih v prilogi IV.
- Organizacija je zmožna okoljskemu preveritelju dokazati, da ima vsak, ki ga zanima okoljska uspešnost organizacije, lahek in prost dostop do informacij.
- Okoljska izjava se lahko vključi v druge dokumente poročanja organizacije (npr. poročila o upravljanju, trajnosti ali družbeni odgovornosti podjetij).

Priloga 4: Poročanje o okolju

Vsebina: opis organizacije, politika in sistem ravnanja z okoljem, pomembni okoljski vidiki, cilji in indikatorji - primerjalno iz prejšnjih let, drugi elementi, preveritelj

Podatki oz. kazalci, ki jih posreduje izjava morajo:

- Dati točno točno oceno okoljske uspešnosti
- Biti razumljivi in nedvoumni
- Omogočati večletno primerjavo
- Omogočati primerjanje znotraj sektorja in po potrebi nacionalno in regionalno medsebojno primerjanje – benchmarking
- Omogočati primerjanje z zahtevami okoljske zakonodaje

Priloga 4: Poročanje o okolju

poročanje o glavnih uspešnosti na okoljskih področjih:

- **energijska učinkovitost (skupna letna poraba energije v MWh ali GJ, odstotek energije iz obnovljivih virov),**
- učinkovitost materialov (letni masni pretok različnih materialov v tonah),
- voda (skupna letna poraba vode v m³),
- odpadki (skupno letno nastajanje odpadkov po vrstah odpadkov v tonah),
- biotska raznovrstnost (raba tal v strnjenih naseljih v m²),
- emisije (**skupna letna emisija toplogrednih plinov**, izražena v tonah ekvivalenta CO₂, ter skupna letna emisija v zrak, med drugim vsaj emisije SO₂, NO_x in trdnih delcev (PM), izražena v kilogramih ali tonah).

Priloga 4: Poročanje o okolju

ODPRTO, ODKRITO, PERIODIČNO

celovito na 3 leta, vmes letne dopolnitve (različne prakse)

Preveritelj: preveri zanesljivost, verodostojnost in pravilnost
podatkov in informacij v izjavi

SEZNANJANJE JAVNOSTI (različne skupine)

Celotna izjava

Objava izvlečkov izjave z EMAS logom

PROMOCIJA (na spletu, samostojna publikacija, tiskovina)

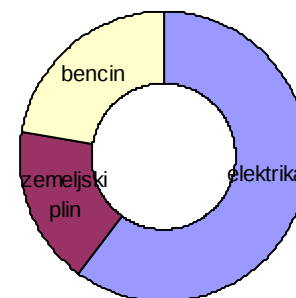
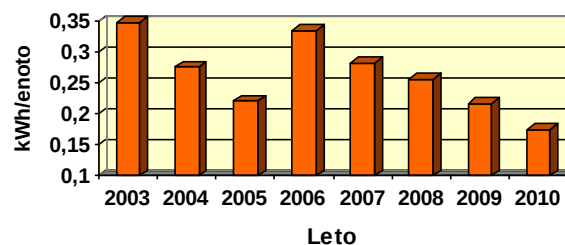
EMAS - primeri

Poraba električne energije glede na prihodek (MWh/letni prihodek) in odstotek obnovljive energije

Racionalna raba energietov (poraba vode, poraba el. energije, poraba komp. zraka, poraba zem. plina)/kos

CO2 odtis/zaposlenega, vir emisij CO2

Poraba elektrike na enoto proizvoda

EMAS - benchmarking

Sectoral Reference Documents (SRDs) on **best environmental management practice**

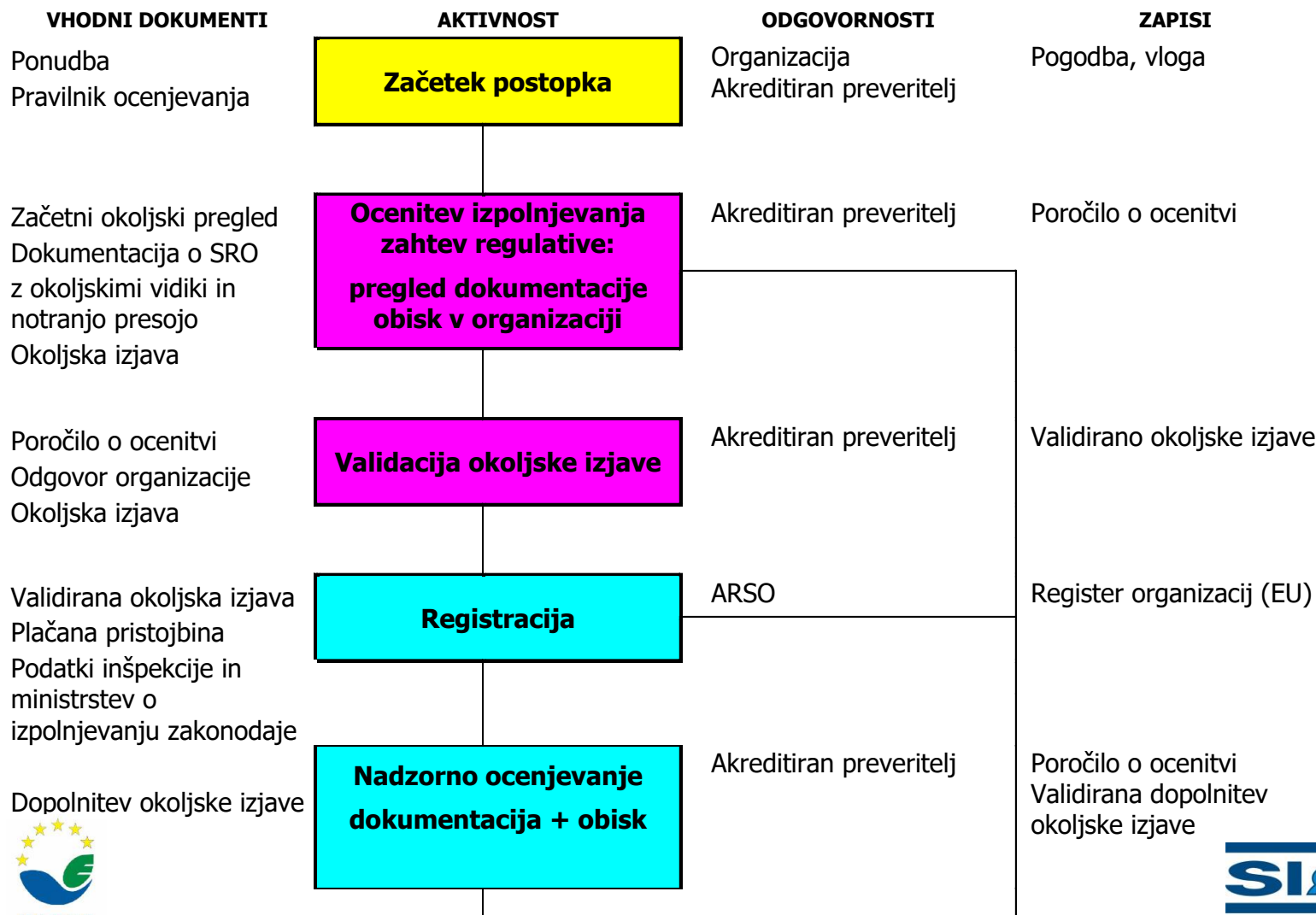
ŽE: veletrgovina, turizem, javna administracija, kmetijstvo, proizvodnja: hrane in pijač, EE opreme, avtomobilov

ŠE gradbeništvo, proizvodnja kovinskih izdelkov (brez strojev in naprav); odpadki, telekomunikacije

POSTOPEK VERIFIKACIJE; VALIDACIJE IN REGISTRACIJE

Člen 6

Podaljšanje registracij EMAS

- Registrirana organizacija vsaj na tri leta:
- (a) preveri celotni sistem okoljskega ravnanja in program presoje ter njuno izvajanje;
- **(b) pripravi okoljsko izjavo v skladu z zahtevami iz Priloge IV in poskrbi, da jo potrdi okoljski preveritelj;**
- **(c) pristojnemu organu posreduje potrjeno okoljsko izjavo;**
- (d) pristojnemu organu posreduje izpolnjen obrazec, ki vsebuje vsaj najnujnejše podatke iz Priloge VI,
- (e) po potrebi pristojnemu organu plača pristojbino za podaljšanje registracije

Registracija in logotip EMAS

Registracija (izvede ARSO):

- pregled izpolnjevanja zakonodaje,
- mnenje zainteresirane javnosti
- vpis v evropski register EMAS

<http://ec.europa.eu/environment/emas/register/search/search.do>

Vprašanja....

Več informacij:

<http://ec.europa.eu/environment/emas>

Hvala za vašo pozornost !

blanka.kaker@siq.si